

Hariciye Hariç mi?

Yunus ZEYREK

“Ahıska ve Ahılkelek Türklerinin hâlini ve istikbâlini unutmamalıyız!”

Yusuf Kemal Tengirşek

(Dışişleri Bakanı - 1921)

Altmış dört seneden beri yurdundan yuvasından uzaklarda, sürgün hayatı yaşayan Ahıska Türkleri, vatan yolunu gözlüyor. Vatan yolları bir zamanlar kan ve ateşle kaplıydı. Sonra bu yolları kara duman bürüdü. Bir ara dumanlar, yerini alaca sislere bıraktı. Yol görünmeye başladı. Şimdiki hâlde yol görünüyor fakat nasıl ve ne zaman açılacağı meçhul.

Gürcistan'ın 2007 Temmuzunda çıkarmış olduğu kanunla vatan yolunun kâğıt üzerinde de olsa açıldığı malumdur. Burada “kâğıt üzerinde” dememizin sebebi, söz konusu kanunun birçok çetinliklerle dolu olmasıdır. Bazı çevreler, bu çetinlikleri imkânsızlığa çevirmek için çaba sarf edebilirler. Ama biz bu çetinliklerin, iki dost ve komşu ülke konumundaki Türkiye ve Gürcistan'ın karşılıklı saygı, nezaket ve anlayışıyla aşılabileceğini ümit etmekteyiz.

Söz konusu kanun, Ahıska'nın sürgün ahalisinin adını anmamakta, sürgün öncesinde komünist rejim altındaki sınırlı haklardan ve Ahıska'ya yerleştirilmeden bahsetmemektedir.

Kanundaki belirsizlikler ve bazı anlamsız talepler, uygulamada iyi niyetle aşılabılır. Ama eğer iyi niyet varsa! Daha ortada Ahıska Türkleriyle ilgili bir mesele olmadığı zamanda, 1990'da Gürcistan'ın SSCB'den ayrılarak bağımsızlığını ilân ettiği ilk günden itibaren Türkiye'nin bu ülkeye gösterdiği yakınlık ve iyi niyet bilinmektedir. Bu iyi niyet bugün de devam etmektedir. Ama Gürcistan için aynı şeyi söyleyebilmek çok zor...

2006 yılında Ankara'da Gürcistan Büyükelçisiyle, sonra ASAM'da yapılan bir toplantıda karşılaştığımız Gürcistan Dışişleri Bakanlığı yetkilileriyle ve İstanbul'da düzenlediği-

miz uluslararası bir konferansa konuşmacı olarak gelen Gürcü diplomatlarıyla yaptığımız görüşmelerde, onların hâlâ Türkiye'ye ve Ahıskalılara şüpheyle baktıklarına şahit olduk. Yine o zamanlar Ankara'ya gelen sabık Devlet Bakanı Haindrava'nın da aynı noktada olduğunu gördük. Basınıyla ve siyasetiyle onların bu insanlık dramına mesafeli baktıkları gün gibi aşikâr!

Gürcü tarafının bu tavrını, bizim Hariciyemizin çok değerli diplomatları “anlayışla” karşılamaktadırlar! Gürcistan'ın ekonomik ve birtakım etnik problemlerinden dolayı... Hariciye, bu “anlayış”ı iyi kavramadığından(!) olacak ki 30 yıllık bilimsel birikimi ve sivil toplum tecrübesi olan insanı görmemektedir!

Biz, elbette mevcut şartları ve muhatabımızı anlamalıyız! Ama muhatabımız da bizi anlamalı değil mi? Zira tarih, aramızda *zalim-mazlûm* ilişkisi olduğunu söylemektedir. Tarihe kulak vermeyene kimse kulak vermez!

Birilerinin keyfini kaçırabilir, ama şerefli olan, muhterem olan, gerçekleri bilmek ve ona göre siyaset geliştirmektir; gerçeklerden kaçarak, devekuşu kafasıyla hiçbir dava çözülemez! O hâlde mesleğinizin ve faaliyetinizin de bir anlamı kalmaz. Bilgi ve tecrübeden mahrum bir faaliyetin sağlıklı sonuçlara ulaştığı görülmemiştir! Gerçekler karşısında gözlerini kapatanlar veya ışığa karşı perdeyi çekenler, daima hüsrana uğramıştır. Bir davayı takip etmek mi, yoksa takip ediyor görünmek mi? Mesele bu!

Biz diyoruz ki, kimse başını kuma sokmasın! Herkes kimin ne

Bilgi ve tecrübeden mahrum bir faaliyetin sağlıklı bir sonuca ulaştığı görülmemiştir!

olduğunu biliyor. Açıkça ifade etmek gerekirse, Gürcistan, Ahıskalıların Türk olduğunu biliyor. Onların Türkiyeyle sıkı akrabalık bağlarının farkındadırlar. Sürgünden önceki yıllarda, Türkiye'de akrabası olanları, hatta Türkiye'ye doğru bakanları bile nasıl cezalandırdıklarını, Ahıska ihtiyarları acıyla hatırlamaktadırlar.

Çıkan şu malûm kanunda istenen belgelerde Türkçe veya daha düne kadar ortak dilleri olan Rusça değil de İngilizce veya Gürcüceyi şart koşmak, hangi dostluk ve anlayışla telif edilebilir? Bunu siz o samimî ve incitmemek için titredığınız dostlarınıza zamanında neden söylemediniz? Yoksa söylediniz de dinlemediler mi? Hâlâ muhatabınızla açıkça konuşmuyorsunuz, neden? Sayın Başbakan, Gürcistan Başbakanıyla açıkça konuştuğu hâlde, ilgili memurlar neden açıkça muhataplarıyla konuşmamaktadır? Biz bilmiyoruz, ama eğer konuşuluyorsa ortadaki sonuçlar nedir? Neticede vatana dönmek isteyen ahalî bunu bilmelidir!

Gürcistan, 1999 yılında Avrupa Konseyi'ne üye olmak için müracaat edince, Konsey, Ahıska Türklerinin vatana dönüşü için gerekli kanunların çıkarılmasını şart koşmuş; bir de takvim belirlemiştir. Fakat Gürcistan, kanun hazırlığından önce aksi propaganda faaliyetine başladı. İyi ders verilmiş bir TV ekibini 2001 yılında belgesel/röportaj yapma görüntüsüyle Ahıskalıların yaşadıkları en hücre yerlere gönderdi. Rusya, Azerbaycan ve Orta Asya Türk cumhuriyetlerini dolaşan bu ekip, aynı yılın haziranında Türkiye'ye geldi. Iğdır, Ankara, Bursa ve İstanbul'da Ahıskalıları buldu, cevabı içinde olumsuz sorularla röportajlar yaptı. Söz konusu ekibin başkanı Mikheil Mirziaşvili, sürgünden Gürcistan'ın sorumlu olmadığını, Gürcistan'a Gürcü olarak dönenler bulunduğunu, yine kendilerini Gürcü olarak tanımlayan Ahıskalı gençlerin Tiflis'te eğitim gördüğünü, Ahıska üzerinde ısrar edilmemesini, özerklik istenip istenmediğini, Ahıskalıların Ahıska'ya dönme konusunda gönülsüz olduklarını vs. öne çıkaran mülâkatlar yaptı. Böylece bu ekip, görüştüğü insanlara olumsuzluk ve ümitsizlik aşısıyla birlikte başarılı bir psikolojik propaganda yürüttü.

Gürcistan'ın Türkiye'deki diğer faaliyetini bilen biliyor! Şavşat - Ardanuç derelerinde ve Erzurum Yaylalarında kafileler halinde dolaşıyorlar. Bilme-yene bildirmek gerek; ama önce Bizim Asab-ı Kehf ehlini gaflet uykusundan uyandırmak lâzım!

Bu propaganda faaliyeti, bırakın Ahıskalıları, Türk diplomatik çevrelerini bile derinden etkilemiştir. Bu durumu, Strasburg'daki Daimî Elçiliğimizde görev yapan genç bir diplomatın ağzından Gürcistan'ın mazeretlerini dinleyerek müşahede etmiştik. Diplomatik dehasını bilemiyoruz ama en azından tarih-coğrafya bilgi ve şuurunun, bir Gürcü orta mektep talebesinden daha geride olduğunu içimiz sızlayarak anlamıştık!

Gürcistan'ın Ankara Büyükelçisi ayarında bir diplomat ve onun diplomasisine denk bir diplomasiye muhtaç olduğumuz, gün gibi aşikâr!

Esasen bu bilgi ve şuur eksikliğini Kars-Tiflis Demiryolu projesinde de gördük. Bakü-Ceyhan boru hattı bir yandan geliyor, demiryolu öbür taraftan geliyor! Neden, neden?

Sorulacak çok soru var! Şimdi birileriyle bir yerlerde yapılan toplantıların, ne zamandan beri ve ne tür faaliyetten sonra yapıldığını, ne gibi olumlu sonuçlar elde edildiğini, bugün değilse yarın soracağız.

Biz, vatana dönüş sürecinde, dalaşmak şeklinde yorumlanacağını düşünerek her şeyi söylemiyor, yazmıyor ve içimiz kan ağlayarak gidişatı takip ediyoruz. Kendini yetkili ve ilgili olarak görenlere, 1921 yılında, zamanın Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tengirşek'in "**Ahıska ve Ahılkelek Türklerinin hâlini ve istikbâlini unutmamalıyız!**" şeklindeki sözünü bir kere daha hatırlatmak istiyoruz.

**Dün unutmuştunuz;
en yetkili ağızlar,
"Hazırlıksız
yakalandık!" diye
dövünüyordu. Tarih
bugün size Ahıska'yı
hatırlattı! Fakat
bundan pek memnun
görünmemektesiniz!**

Dün unutmuştunuz; en yetkili ağızlar, "Hazırlıksız yakalandık!" diye dövünüyordu. Tarih, bugün size Ahıska'yı hatırlattı! Fakat bundan pek memnun görünmemektesiniz!

Sonuç olarak şunu açıkça ifade ediyoruz: Gürcistan'ın aksi faaliyetinden yukarıda bahsettik. Onun karşısında kimin ne yaptığını sormak, herkesten çok bizim hakkımızdır. Tarihin araladığı bu kapı yüzümüze kapanırsa, herkes hesabını verecektir. Bundan kimsenin şüphesi olmamalıdır. ■

